

Az Isteni tudás -miként a Nap-
Keleten kél és Nyugaton lehanyatlak.

Borzák-hadrul és jász-ságrul

Borzák hadnak erős ága, őnemzetség dicső jásza, gyökérezettül növend bogig, ezerhatszáz-hatvannyolcig.

Jász ősöknek kemény fia, török uralomban fogant, szultán alatt „magyar” földön, mégis jász vér mindörökkön.

Gergely atyánk vérvonalán; Mihály, István, János után, négy Józsefen keresztül át jutottunk el imé hozzám.

Borzák Balarám Bélához, ki sosem lakta Jászságot, szíve mégis korral járva, nem gondolhat más hazára.

Oda húzzák gondolati, hol találta gyökérezetét, oda mert hogy merült múltba, jászok ékit kutakodva.

Megálmodta történetit, minek híre nem hirdetik, nincsen nyoma sehol annak, mit keleten ősök hagytak.

Van itt jász hír szépszerivel, mégis álmom ott veri el, éje felit ahol nyitja, kapuzatát a krónika.

Ős 1 - Borzák Gergely 1668. Hitvese: Barna Ilona 1675. Házasságkötés:1701. I. 9. Apáti

1668. július 18.-án kelt I. Lipót védelve a kóborló végvári katonák és más latrok ellen.

1671-ben kezdetét vette a rémuralom korszaka. Felállították a hadi- és eretneknyomozó törvényszéket. Iszonyú jelenetek. Kegyetlen kivégzések, száműzések, jószágelkobzások. Felütötte fejét a vallásfelekezettek közötti harc.

1670-80 között mérséklődött a török zsarnokság, de megnőtték az osztrák seregek eltartására kivetett adók, szolgáltatások.

Az ország kurucokra és labancokra bomlott. A Tisza vidékét hol ezek, hol azok sarvolták. Ingyen-élelem, fuvaroztatások. 1686; Budavár visszafoglalása a töröktől, következett az osztrák uralom.

Ős 2 - Borzák Mihály -redemptus- 1709. IX. 22. Apáti Hitvese: Nagy Katalin 1712. 10. 17. Hk: 1729. I. 8

Ős 3 - Borzák István 1758. V. 19. Apáti Hitvese: Molnár Klára 1761, VIII. 08. Hk: 1784. XI. 9.

1686-ra Apáti teljesen tönkrement. A népesség szétszéledt, temploma, háza romokban, de a török megszállás után nyugalmas időszak következett.

Az 1699-es (Petz-féle) összeírás szerint 78 gazdacsalád, köztük 15 helybeli család fő ~ 476 lakos.

1700-ban kezdik a romos templomot újjáépíteni. 1710-ben ~ 1600 lakos. 1709-10-ben 602-en meghalnak pestisben.

1739-ben újabb pestis, a lakosság 25%-át viszi el. Borzák Gergely 1739. III. 22.-én hunyt el (valószínűleg pestisben?).

Hitvese 1730 szilveszterén 55 évesen.

A török uralom után, sokan települtek be -köztük- a 150 éves megszállás elől/ alatt elvándoroltak és/ vagy leszármazottaik.

Szép - Borzák János 1792. VII. 17. Apáti

Hitvese: Horváth Klára 1792. VII. Hk: 1810. XI. 28.

Szecska¹ magyar része lett jász, történetit követend gyász, ősi hitük elfeledve, nyelvük senki nem kereste.

¹ szecska = különböző értékes zöldnövények aprítéka, azok keveréke. Erjedés után siló. A szecsát, természetes tartósítást biztosító savanyítási eljárás céljából szűk, levegőtől elzárt helyre összetömörítik, minek következtében -normálisan, általában- fogyasztathatlan ízűvé erjedő egyveleget kapunk. Legáltalánosabban szarvasmarhák -köztük fejőstehenek- téli takarmányozásához állítják elő és használják fel. Sajátos savanyú íze a tehenektől fejt tejen is erősen átérzik, sőt a belőlük előállított tovább-feldolgozott tej-termékeknél is erőteljes módosítások révén fedhető csak el.

Megjegyzés: a ridegtartásra alkalmas génállományú szarvasmarhák, nem igényelnek szecsát, azt csak természetellenesen lekorlátozott életterekben (karámok, villanypásztorok között) hajlandóak elfogyasztani.

Patakozhat könnyek árja, romlás forog de nem hátra, egyek lettünk többi vérrel, tóttal kunnal és némettel,
egyek magyar seregekkel, hajdú s palóc emberekkel, svábbal, ráccal és cigánnyal, tatár török szépfiával.

Van itt zsidó, horvát, szlovák, székely, szerb, moldva és kozák, ruszin görög talján román, súgd meg Atyám; - Ki a jó jász?

*Az 1700-as években a Tiszán-túl és a Duna-Tisza köze déli része ugyancsak vízényős, fagyok múltával alig ha járható.
A jászsgót, a korabeli térkép erdősnek tünteti fel a Dunától a Tiszáig s fel a hegyekig (!?).
Ha erdőséget nem is, de a ligetes keleti puszta képét biztosan jól formázta a vidék.
Apáti lakossága 1750-ben 2949, 1766-ban 3628, 1792-ben 4390, 1829-ben 8135, 1840-ben 8794 fő. (adatok; Rusvay Lajos-tól)*

Űk - Borzák József 1817. X. 3. Apáti Hitvесе: Bugyi Julianna 1819. XI. 30. Hk.: 1838. XI. 5.

Gyermekeik:

Borzák János 1842. XII. 12. ~ Gonda Ilona 1845. Hk. 1863. IV. 28.

Borzák József 1845. VI. 20. ~ Rusvai Katalin 1847. Hk.: 1866.

Borzák Mihály 1846. X. 4. ~ Geese Terézia 1850. Hk.: 1869. XI. 3.

Borzák Gábor 1848. III. 11. ~ Vincze Katalin 1854. H.: 1871. VI. 11.

Borzák Erzsébet 1849. XII. 7. ~ Császár Pál 1847. Hk.: 1870.

Borzák Katalin 1851. IX. 26. ~ Kálmán Joakhim 1849. Hk.: 1876. XI. 25.

Borzák Julianna 1853. II. 15. ~ Bugyi János 1852. Hk.: 1877. XI. 19.

Borzák Balázs 1864. II. 3. ~ Kalmár Erzsébet 1866. Hk.: 1884. XI. 12.

„...nagyon életrevalók voltak. Mind a nyolc házasságot kötött. Kutatásaim során ilyenre egy esetben sem emlékszem.”
– írja Szabari Pál órokon családfakutató – akinek ezúton is megkülönböztetett köszönet jár áldozatos munkájáért!

Déd - Borzák József 1845. VI. 20. Apáti Hitvесе: Rusvai Katalin 1847. Hk.: 1866.

Nagy - Borzák József 1882. IV. 14. Apáti Hitvесе: Antal Julianna 1887 VII. 3. Hk.: 1906. X. 22.

Borzák József 1914-ben

Édes - Borzák József 1927. IX. 20. Tatárszengyörgy Hitvесе: Mester Mária 1927. II. 22. Hk.: 1946.

Gyermekeik:

Mária 1947, József 1949, Balarám Béla 1955.

Borzák Balarám Béla